

บรรณานุกรม

กรมพัฒนาที่ดิน.2556. “การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดและการใช้ประโยชน์เพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน” เอกสารประกอบการส่งเสริมการเกษตร. ศูนย์อำนวยการส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์ สำนักเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2551. ข้อมูลสารสนเทศบ้านปางแดงใน. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2549. การปรับปรุงบำรุงดิน. ฝ่ายเอกสารคำแนะนำ. กองเกษตรสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา www.doae.go.th/ni/soilder/soil3.thm (5 กันยายน 2553).

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2550. สาเหตุที่ทำให้ดินเสื่อมโทรม. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.doae.go.th2library/html/2540/1809/Headlettuce/index.htm> (5 กันยายน 2553).

ฉลวย อินทร์แป้น และจงจิตร หงษ์บุญเรือง. 2550. องค์ความรู้การปรับปรุงดินที่เหมาะสมกับระบบเกษตรยั่งยืน (รูปแบบเกษตรอินทรีย์) ภูมิภาคสุรินทร์. มุลินธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย) (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://sathai.org/knowledge/02_soilPiloProjectResearch9.htm (9 ก.ค. 2554).

ชลวุฒิ ละเอียด. 2548. “การแก้ไขปัญหาดินเสื่อมความอุดมสมบูรณ์ในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์”. กสิกร. 71(4) : 339-343.

ณรงค์ คงมาก. 2552. เกษตรยั่งยืนบนเส้นทางชีวิต “คนควนเขา” และ “คนพื้นราบ” ในภาคใต้. มุลินธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย) (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.wdoae.doae.go.th/2008/articles/sep2010/art692010.pdf> (9 ม.ค. 2554).

ดาวเรือง พืชผล และ อารีรัตน์ กิตติศิริ. 2550. การปรับปรุงดินในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ภูมิภาคยโสธร. มุลินธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://sathai.org/knowledge/02_soil/019-PilotProjectResearch11.htm (20 พ.ค. 2554).

คูสิต เสมธากุล. 2548. “การหมุนเวียนธาตุอาหารในระบบนิเวศน์ของระบบเกษตรที่มีกาแฟเป็นพืชหลักบนที่สูง” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สาขาวิชาปฐพีศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทรงเชาว์ อินสมพันธ์. 2541. การศึกษาผลของรูปแบบการปลูกต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของข้าวโพดหวานและถั่วลิสงในระบบการปลูกข้าวโพดหวานร่วมกับถั่วลิสง. รายงานการวิจัยภาควิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทวีทอง หงส์วิวัฒน์. 2537. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากการพิมพ์.

เทวัญ พิประเสริฐศักดิ์. 2550. “ปัจจัยเชิงซ้อนที่มีผลต่อการใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่สูง: กรณีศึกษาชุมชนชาวกะเหรี่ยงบ้านแม่โต๋ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สาขาวิชาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธวัชชัย ไตรทิพย์ . 2550. กระบวนการเข้าสู่เกษตรกรรมยั่งยืนของเกษตรกรภูมินิเวศขอนแก่นใต้ – โคราชเหนือ. มุขนิชเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://www.sathai.org/knowledge/09_process/001-PilotProjectResearch1.htm (9 ม.ค. 2554).

นรงค์ อนทรรัตน์ . 2541. การชะล้างพังทลายของดินในประเทศไทย. กรุงเทพฯ กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

นวรรตน์ ไกรพานนท์ และดวงมาลย์ สันธูนิช. 2535. “ปัญหาการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดินกับสิ่งแวดล้อม”. วารสารพัฒนาที่ดิน. (29 กรกฎาคม): 40-49.

นฤมล เจริญรัตน์. 2526. เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรการเกษตร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อรุณาการพิมพ์.

นเรศ ฤกษ์กำลัง. 2552. การเกษตรกรรมยั่งยืนพื้นที่ลุ่มน้ำพรหมภูมิเนศ เทือกเขาเพชรบูรณ์. มุขนิชเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.wdoae.doae.go.th/2008/articles/sep2010/art692010.pdf> (9 ม.ค. 2554).

นิตยา เงินประเสริฐศรี. 2544. “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม”. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 7 (กรกฎาคม-ธันวาคม): 61-71.

นิวัติ เรืองพานิช. 2537. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. โครงการตำราชุดการจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ. เล่มที่ 1. กรุงเทพมหานคร: คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เนาวรัตน์ ศิวศิลป์. 2527. คู่มือปฏิบัติการ การวิเคราะห์ดิน พืช ปุ๋ย. ภาควิชาปฐพีศาสตร์และอนุรักษ์ศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ถาวร กัมพลกุล. 2547. “ไร่หมุนเวียนในวงจรชีวิตชนเผ่าปกากะญอสัมพันธ์ภาพความสมดุลและ
เกื้อกูลและเกื้อกูลระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ”. **เครือข่าย
กองบุญข้าว**. 10 (ตุลาคม) : 25-31

บัณฑิต ปิยะศิลป์. 2549. **รากฐานที่สำคัญในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร**. (ระบบออนไลน์).
แหล่งที่มา <http://www.thaingo.org/cgi-bin/content/content2/show.pl?0385> (10 ต.ค.
2554).

เบญจพรรณ เอกะสิงห์ พุทธรักษ์ ยิบมันตะสิริ และกุศล ทองงาม. 2545. “ศักยภาพการผลิตและความ
ต้องการของเกษตรกรในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในแหล่งปลูกสำคัญของประเทศไทย ปี
การผลิต 2543”. รายงานเสนอในการประชุมวิชาการข้าวโพด ข้าวฟ่างแห่งชาติ ครั้งที่ 30
วันที่ 19-23 สิงหาคม 2544. ณ โรงแรมเนวาด้าแกรนด์ จังหวัดอุบลราชธานี.

เบญจพรรณ เอกะสิงห์ เมธี เอกะสิงห์ และธัญญา พรหมบุรณณ์. 2544 “ตัวชี้วัดความยั่งยืนของ
ระบบเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติบนที่สูง: มุมมองทางเศรษฐกิจและสังคม”. ศูนย์วิจัย
เพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร. มูลนิธิโครงการหลวง. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปานทิพย์ กานตพิชาน และศิวาภรณ์ ออจันนท์. 2538. รายงานการประเมินผลการยอมรับต่อ
มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในหมู่บ้านพัฒนาที่ดินภาคเหนือ. กรม
พัฒนาที่ดิน. กรุงเทพฯ.

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์. 2531. **การพัฒนาเกษตรที่สูง**. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิทยากร ลิ้มทอง. 2535. **คู่มือ การปรับปรุงดินและการไถพรวน**. คณะกรรมการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่ม
กองทุน ศ.ดร. สรสิทธิ์ วัชรโรทยาน. ศูนย์การพิมพ์พลชัย กรุงเทพฯ.

พันทิพา พงษ์เพ็ญจันทร์. **หลักการอาหารสัตว์ หลักโภชนศาสตร์และการประยุกต์**. ภาควิชาสัตว
ศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิทักษ์ อินทะพันธ์ และสวัสดิ์ บุญชี. 2533. “ผลการวิจัยทดสอบระบบการเกษตรบนที่สูงใน
ภาคเหนือของประเทศไทย”. เอกสารวิชาการเสนอในการประชุมคณะทำงานพัฒนาคู่มือ
ส่งเสริมการเกษตรที่สูง”. ณ ห้องประชุม โครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมัน จ.เชียงใหม่.

ไพโรจน์ ชลารักษ์. 2548. “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม”. **วารสารราชภัฏตะวันตก** 9
(กันยายน-ตุลาคม) :20-21.

มูลนิธิโครงการหลวง. 2550. “การศึกษาระบบการปลูกพืชบนพื้นที่ลาดชันโดยไม่ไถพรวนและ
ห่อคลุมด้วยพืชตระกูลถั่ว”. เชียงใหม่ : กองพัฒนาเกษตรที่สูง สำนักปลัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์.

วรัญญา ทูลธรรม. 2550. **วิธีการผลิตข้าวเพื่อการพึ่งพาตนเองในระดับครัวเรือนและชุมชน.**
นนทบุรี: สำนักพิมพ์ เกษตรบุ๊ค.

วิฑูรย์ ปัญญากุล . 2552. **แนวทางการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนภูมินิเวศ** เพื่อสุขภาพ.
มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา
<http://www.wdoae.doe.go.th/2008/articles/sep2010/art692010.pdf> (9 ม.ค. 2554).

ศรัญญาพงศ์ ชัยวัฒน์กุล. 2551. “ผลของชนิดปุ๋ยพืชสดและอัตราปุ๋ยไนโตรเจนที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของข้าวโพดหวาน” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สาขาวิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศิริชัย อุ่นศรีสง. 2538. “ถั่วแดงหลวง”. เอกสารประกอบการบรรยายในการสัมมนาทางวิชาการการผลิตและการตลาดถั่วแดงหลวง ประจำปี 2538 ณ โรงแรมเชียงใหม่ออรัลคิด จ. เชียงใหม่ วันที่ 14 มกราคม 2538.

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง. 2550. “**คู่มือการเรียนรู้ เรื่อง ระบบการปลูกข้าวโพดเหลืองถั่วโดยไม่ไถพรวนดินบนพื้นที่ลาดชัน**”. ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงกลุ่มน้ำปิงตอนบนบ้านปางแดงใน.

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง. 2551. “**คู่มือการเรียนรู้ เรื่อง ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่สูง**”. ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่สะป๊อก.

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง. 2552. **โครงการการศึกษาระบบ การปลูกข้าวโพดเหลืองถั่วโดยไม่ไถพรวนดินบนพื้นที่ลาดชัน.**

สวัสดิ์ บุญชี เรวัตติ จิระสถาพร และสนั่น เผือกไร่. 2537. **การจัดการพื้นที่ลาดเทเพื่อการเกษตรแบบยั่งยืนในภาคเหนือของประเทศไทย.** เอกสารประกอบการเสนอผลงานทางวิชาการภาคนิทัศน์ ระบบการทำฟาร์ม ครั้งที่ 8: ผู้ระบบการเกษตรที่ยั่งยืน ณ ห้องประชุมอาคารเรียนรวม คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วันที่ 20-22 มีนาคม 2537.

สุขุม โชติช่วงมณีรัตน์ และราวุฒิ น่วมปฐม. 2546. **การใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อการปรับปรุงบำรุงดินสำหรับการเพาะปลูกข้าวโพดไร่ในประเทศไทย.** ศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ สถาบันอินทรีจันทร์ สติชัยเพื่อการค้นคว้าและพัฒนาพืชศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์ .2549. **การพัฒนาที่ยั่งยืน. สถาบันนวัตกรรมวชิรจันทร์.** (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.surajet.com/catalog.php?idp=17> (19 ต.ค. 2554).

สุมามาลย์ วงศ์ใหญ่. 2541. “การยอมรับวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในหมู่บ้านพัฒนาที่ดิน หมู่บ้านเข็ชะ ตำบลจุน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา”. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่แปด (พ.ศ. 2540 – 2544). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=90> (11 ก.พ. 2555)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2542. ผลการสำรวจข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีเพาะปลูก 2540-2541. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

อารี วิบูลย์พงศ์ และทรงศักดิ์ ศรีบุญญจิตต์. 2531. “แนวทางการวิเคราะห์ความยั่งยืนของระบบเกษตร”. รายงานสัมมนา ระบบการทำฟาร์ม ครั้งที่ 5 จัดโดยกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างวันที่ 4-7 เมษายน 2531 ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นครปฐม.

อรทัย มิ่งธิผล. 2545. การใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในระดับชุมชน. เอกสารประกอบการสอน. เชียงใหม่ : ภาควิชาภูมิศาสตร์และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

อรณพ กลิวิวัฒน์ ชลวุฒิ ละเอียด และ สมชาย บุญประดับ. 2548. ศึกษาระบบการปลูกพืชที่มีข้าวโพดเป็นพืชหลักในพื้นที่ลาดชัน จังหวัดเพชรบูรณ์. ศูนย์วิจัยพืชไร่ จังหวัดเพชรบูรณ์.

แอนนา สายมณีรัตน์ สุปราณี งามประสิทธิ์ แสงแข น้าวานิช และสุชุม โชติช่วงมณีรัตน์. 2550. การจัดการ ระบบการปลูกพืชร่วมกับข้าวโพดไร่เพื่อประสิทธิภาพการใช้ดินสูงสุดในเขตเกษตรกรอาศัยน้ำฝน. 158 หน้า. รายงานผลงานวิจัยประจำปี 2550. ศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ สถาบันอินทรีย์ภัณฑ์เพื่อการค้าและการค้นคว้าและพัฒนาพืชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Adams, M.W., D.P Coyne. J.H.C. Davis, P.H. Graham, and C.A. Francis. 1985. “Common Bean (*Phaseolus vulgaris* L.)” In Summerfield. R.J. and Robert. E.H. (Eds): **Grain Legume Crop**. Collin, London. p. 433-476

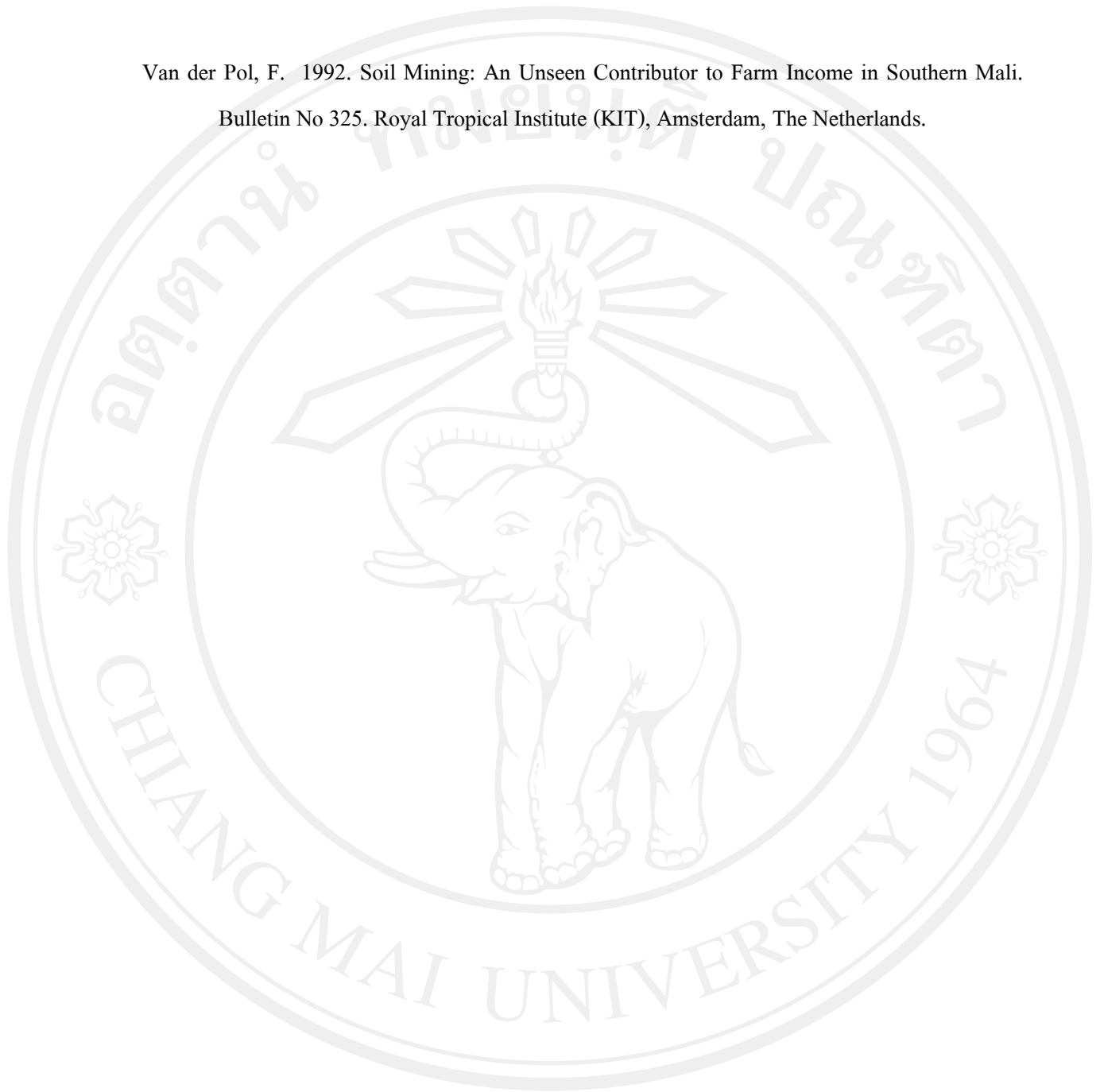
Agus, F., Farida, A. and M.V. Noordwijk. 2004. “Hydrological Impacts of Forest, Agroforestry and Upland Cropping as a Basis for Rewarding Environmental Service Providers in Indonesia”. In Proceeding of Workshop in Padang/Singkarak, West Sumatra, Indonesia. February 25-28, 2004. Indonesia: ICRAF-SEA.

- Bremner, G.M., and C.S. Mulvaney. 1982. Nitrogen – Total. *In* A.L. Page et. al.(ed) Method of Soil Analysis : Part II Chemical and Microbiological Properties (2 ed). Soil Sci Soc. Amer, Inc., Madison, Wisconsin USA. p.595-624.
- Brown, A.J. 1999. Soil Sampling and Handling for Chemical Analysis. *Soil Analysis: An Interpretation Manual*. CSIRO Australia.p.35-53.
- Bunch, R. 1998. “Changing our Understanding of the Fertility of Tropical Soils: Nutrient Banks or Nutrient Access”. Paper Developed During a Regional Technical Workshop on Shifting Cultivation for Sustainability and Resource Conservation in Asia.
- Burnette, R.R. 2004. Useful Plant Commonly Intergrated into Agroforest Sites in Northern Thailand. Upland Holistic Development Project. Mae Ai, Thailand.
- CIMMYT. 1988. From Agronomic Data Farmer Recommendation; An Economics Training Manual. Completely Revised Edition. CIMMYT. Mexico: 79 p.
- Conway, G.R. .1986. Agroecosystem Analysis for Research and Development. Winrock International Institute for Agricultural Development, Bangkok, Thailand.
- Crosson, P. 1992. “Sustainable Food and Fiber Production”. Paper Presented at the Annual Meeting of the American Association for the Advancement of Science. Chicago, 9 February 1992.
- Gip, T. 1986. “What is Sustainable Agriculture?”. *In* Allen. P. and D. Van Dusen. (eds.). *Global Perspectives on Agroecology and Sustainable Agricultural Systems*. Proceedings of Organic Agriculture Movements. “Volume I. Agroecology Program.” University of California. Santa Cruz.
- Greenland, D.J. 1986. “Nitrogen and Food Production in the Tropics”: contributions from Nitrogen and Biological Nitrogen Fixation”. *In*: Kang, B.T. Fertilizer and van der Heide, J.(eds). **Nitrogen Management in Farming Systems in the Humid and Sub-humid Tropics**. Haren: Institute for Soil Fertility. p.9-38.
- Harrington, L. 1992. “Sustainability in Perspective : Strengths and Limitations of FSRE in Contributing to a Sustainable Agriculture”. Paper Presented in the 12th Annual Farming Systems Symposium, Michigan State University. 13-18 September 1992.
- Helmke, P.A. and L. Sparks. 1996. “Lithium, Sodium, Potassium, Rubidium and Cesium. *In* Sparks. D.L., Page, A.L., P.A., Helmke, R.H.,Loppert, P.N., Soltanpour, M.A., Tabataai,

- C.T., Johnston, and M. E., Summer, SSSA. Book Series : 5 Method of Soil Analysis Part 3 Chemical Method. USA. p.551-574.
- Houba, V. J.G., J.J., Van Der Lee, I. Novozamasky and J Wallinga. 1988. Determination of Phosphorus. Department of Soil Science and Plant Nutrition. Wageningen Agriculture University. Netherland. 10: 1-25.
- IITA. 1986. Annual Report and Research Highlights. International Institute of Tropical Agriculture (IITA). Ibadan, Nigeria. 152 pp.
- Leach, M. and R. Mearns (eds.) 1996. The Lie of the Land. Challenging Received Wisdom on the African Environment. James Currey, Oxford, UK,
- Leeuwis, C. and G. Bruin. 2002. Can the Farmer Field School Replace the Existing T&G System of Extension in Sub-Saharan Africa: Some Answers from Zanzibar. Paper Presented at the 15th International Symposium of the Association for Farming System Research-Extension, 30 November – 4 December. Pretoria, South Africa.
- Nelson, D.W. and L. E., Sommers. 1996. In D. L., Sparks, A.L., Page, P.A., Helmke, R.H., P. N., Loeppert, M. A., Soltanpour, C.T. Tabatabai, Johnston, and M.E., Summer SSSA. Book Series : 5 Method of Soil Analysis Part 3 Chemical Method. USA. p. 961-1010.
- Prinz, D. 1986. "Increasing the Productivity of Smallholder Farming Systems by Introduction of Planted Fallows". *Plan in Research and Development* 24: 31-56.
- Reijntjes, C., B. Haverkort and Ann Water-Bayer. 2004. Farming for the Future: An Introduction to Low-External Input and Sustainable Agriculture.
- Pandey, 2001. Adoption Soil Conservation Practices in Developing Countries: Policy and Institutional in Michael Bridges Response to Land Degradation IBSRM.
- Suarez, D.L. 1996. Beryllium, Magnesium, Strontium and Barium. In Spark, D.L., A.L. Page, P.A. Helmke, R.H. Loepper, P.N. Soltanpour, M.A. Tabatabai, C.T. Johnston and M.E. Summer. (eds.) SSSA. Book Series : 5 Method of Soil Analysis Part 3 Chemical Method. USA. p.575-602.
- Technical Advisory Committee. 1988. "Sustainable Agricultural Production : Implications for Agricultural Research". TAC Secretariate. FAO. Rome.
- Tiffen, M., M., Mortimore, and F. Gichuki, 1994. More People, Less Erosion. ACTS Press, Nairobi Kenya.

Van der Pol, F. 1992. Soil Mining: An Unseen Contributor to Farm Income in Southern Mali.
Bulletin No 325. Royal Tropical Institute (KIT), Amsterdam, The Netherlands.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved